

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГІ

7M02308 - Әдебиеттану

Академик С. Қирабаев атындағы Қазақ тілі мен әдебиеті кафедрасы

№	БАЗАЛЫҚ ПӘНДЕР ЦИКЛЫ (БП)	ECTS
	ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)	
	Әдебиет және қоғам	
1	Көркем мәтін теориясы	
	<p>Мақсаты: Көркем мәтінді оқып үйренудің негізгі бағыттары мен әдістерін меңгерту. Мазмұны: Құрылымдық-функциональдық әдіс және оның негізгі ұғымдары. Телеологиялық әдіс Көркем мәтінді оқып үйренудегі әдебиеттану әдістері және тарихи-әлеуметтік бағыт. Мәдени-психологиялық бағыт. Әдеби герменевтика рецептивтік теориясы. Құзыреттілігі: Көркем мәтінді теориялық және эмпирикалық тұрғыда талдай алады.</p>	5
<i>Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.</i>		
<p>1. Есембеков Т.О. Көркем мәтін теориясы. Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 186 б. 2. Михайлов Н.Н. Теория художественного текста. М.: Академия, 2006.- 223 стр. 3. Пыхтина Ю.Г. Теория и методика анализа художественного текста: пространственный аспект: учебное пособие. Оренбург: ГОУ ОГУ, 2007. -113стр.</p>		
2	Фольклор теориясы	
	<p>Мақсаты: Фольклорлық поэтиканың табиғатын зерттеу нәтижелерін насихаттау. Мазмұны: Ғасырлар бойы халық даналығын бойына сіңірген ауызша дамыған сөз өнерінің қасиет құнарының концепциялық сипаттарын, көркемдік құрылымын теориялық тұрғыда зерделеу аталған курстың негізгі мазмұнын құрайды. Әдебиеттану мен фольклористиканың даму тенденциялары. Мәдениет жүйесіндегі әдебиет және фольклор. Құзыреттілігі: Кәсіби білімі тереңдейді.</p>	5
<i>Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.</i>		
<p>1. Қасқабасов, С. А. Қазақ фольклоры : жоғары оқу орындарына арналған оқулық. - Алматы : ССК, 2019. - 288 б. 2. Аникин В.П. Теория фольклора. Курс лекций. М.: ҚДУ, 2007. – 432 стр. 3. Дала фольклорының антологиясы: Он томдық. - Т.10: Ғибратты фольклор. Шағын жанрлар /Томды құрастырып, баспаға дайындағандар: Әлбеков Т., Сәрсек Н., Салтақова Ж. /Алматы: Brand Book, 2020.</p>		
3	Тәуелсіздік дәуіріндегі әдебиет	
	<p>Мақсаты: Қазақ әдебиетінің тәуелсіздік дәуіріндегі әдебиетін таныту. Мазмұны: XX ғ. 90-жылдары мен XXI ғ. 2000-2020 жж. арасындағы Қазақстан Республикасындағы және алыс, жақын шетелдердегі қазақ әдебиеті шығармаларын біртұтас көркемдік дәстүр жүйесімен саралап оқыту. Сонымен бірге, Қазақстан Республикасындағы этностар әдебиеті де біртұтас мемлекеттік ұстаным тұрғысында оқытылады. Құзыреттілігі: әдебиеттің даму заңдылықтарын біледі, салыстырады.</p>	5
<i>Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.</i>		
<p>1. Әбдезұлы Қ. Тәуелсіздік дәуірі және қазақ әдебиеті: оқу құралы. Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 243 б. 2. Тебегенов Т. С. Көптомдық шығармалар жинағы. Т. VI : Тәуелсіздік дәуіріндегі жаңа қазақ әдебиеті. - Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ «Ұлағат». - 2019. - 256 б. 3. Тамабаева, Қ. Ө. Тәуелсіз ел әдебиетінің даму ерекшелігі : оқулық. - Алматы : Эпиграф, 2019. - 152 б.</p>		
Әдеби шығарманы талдаудың негіздері		
4	Көркем шығарманы әдебиеттанымдық талдау	
	<p>Мақсаты: көркем шығармаларды әртүрлі әдіс-тәсілдер тұрғысынан талдай білу. Мазмұны: өнер туындыларын талдаудың негізгі принциптерін, әдістерін түсіну және сипаттау, әдеби шығармаларды зерттеу әдістемесі мен әдіснамасын ажырата білу; көркем мәтінді зерттеудің аспектілері; әдебиеттің жалпы филологиялық және жеке зерттеу әдістері Құзыреттілігі: әдебиеттің қалыптасу, даму заңдылықтарын біледі.</p>	5

Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
1. Есембеков Т.У. Көркем мәтінді талдау негіздері. Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2012.-186б. 2. Алпысбаев Қ. Көркем мәтінді талдау әдістері. – Алматы: Қазақ университеті, 2004. -227 б. 3. Тамабаева Қ.Ө. Көркем шығарма және оны талдау жолдары: оқулық. 2019. – 180 б.		
5	Көркем әдебиеттің поэтикасы	
	Мақсаты: көркем әдебиеттің поэтикасы туралы толық ақпарат беру. Мазмұны: Көркем шығарма әлемі және жазушының көркемдік әлемі. Қазірі әдебиеттанудағы хронотоп ұғымы. М. М. Бахтин теориясы. Көркемдік уақыт-кеңістіктің әдебиеттегі қызметі. Шығарма композициясының поэтикасы. Әдеби шығармалардағы психологизм. Шығарма, цикл, фрагмент. Әдеби шығарманың құрамы. Құзыреттілігі: Теориялық білімін тереңдетеді.	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
1. Теория литературы в 2-х т. Т1: Теория художественного дискурса и теоретическая поэтика (под ред Тамарченко Н.Д.). – М.: Академия, 2007. – 512 стр. 2. Темирболат А. Поэтика литературы. -Алматы: Қазақ университеті, 2011. – 168 стр. 3. Майкл Райан. Әдебиет теориясы. Кіріспе.– Алматы: Ұлттық аударма бюросы ҚҚ, 2019. – 292 б.		
6	Бұқаралық және Интернет әдебиеті	
	Мақсаты: бұқаралық және интернет-әдебиет туындыларының жанрлық-стистикалық және көркемдік ерекшелігін сипаттау қабілетін қалыптастыру. Мазмұны: интернет-әдебиеттің даму болашағы. олардың қазіргі оқырман санасына әсері. Жаппай және кибер әдебиеттің жанрлық құрамы. Бұқаралық және интернет-әдебиеттердің құрылымдық ұйымдастырылу ерекшеліктері. Интернет-әдебиеттің даму болашағы. олардың қазіргі оқырман санасына әсері. Қүзіреттілігі: белсенді оқыту әдістемесін біледі, қолданады.	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
1. Черняк В.Д., Черняк М.А. Массовая литература: в понятиях и терминах. Учебный словарь-справочник. –М.: Флинта, 2015. – 192 стр. 2. Черняк М.А. Феномен массовой литературы XX века. СПб.: РГПУ им. А. И. Герцена, 2005, -311 стр. 3. Купина Н.А., Литовская М.А., Николина Н.А. Массовая литература сегодня. М.: Флинта. 2016. – 414 стр.		
	КӘСІПТЕНДІРУ ПӘНДЕРІ ЦИКЛЫ (КП)	
	ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)	
	Әдеби шығармашылық генезисі	
7	Әдебиеттанудағы шығармашылық зертхана мәселелері	
	Мақсаты: Қазақ прозасындағы шығармашылық зертхана ұғымы туралы жан-жақты түсінік қалыптастыру. Мазмұны: Жазушылық еңбектің алғышарттары мен әдістері, шығармашылық еңбектің негізгі заңдылықтарын, әдеби шығармашылықтың эстетикасы мен психологиялық негізін таныту. Шығармашылық жұмыстың басты кезеңдері, жазушы талантының табиғаты, бастапқы идея, материал жинау, жоспарлау, бейнелеу ұстанымдары мен формаларын зерделеу. Құзыреттілігі: теориялық білімін кеңейтеді.	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
1. Ривкин Д., Райан М. Әдебиет теориясы: антология. 1,2,3,4-том. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2019. - 315 б. 2. Творческая индивидуальность писателя: теоретические аспекты изучения. Ред.-состовитель: Егорова Л.П. – Ставрополь: Изд-во Ставропольского гос. ун-та, 2008. – 296 с.		

8	Қазіргі өлең поэтикасы	
	<p>Мақсаты: Әдебиеттану ғылымындағы өлең поэтикасының ғылыми-практикалық мәнін ашу.</p> <p>Мазмұны: өлең құрылымы мен поэтикасының сөз өнері мұралары қалыптасуындағы тарихи негіздерін, өлеңсөз жүйесінің әлем халықтары поэзиясындағы басты салаларын ұлттық және әлемдік көркемдік дәстүр жалғастығы заңдылықтары негізінде түсіндіру; өлең өлшемдері негіздерін мәтіндік талдаулармен байыптау ерекшеліктерін меңгеру; өлең поэтикасындағы бейнелілік ерекшеліктерін саралап талдау. Құзыреттілігі: теориялық білімін кеңейтеді.</p>	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
<p>1. Классикалық зерттеулер: Көп томдық (Жалпы ред. Басқарған Қалижанұлы Б). Т.15: Қ.Жұмалиев, З.Қабдолов, З.Ахметов. Әдебиет теориясы.– Алматы: «Әдебиет Әлемі», 2013. - 412 б.</p> <p>2. Вейдле В.В. Эмбриология поэзии. Статьи по поэтике и теории искусства. Монография. - М.: Языки славянской культуры, 2002. - 452 с. - (Studia philologica)</p>		
9	Әдебиеттанудың өзекті мәселелері	
	<p>Мақсаты: Әдебиеттану ғылымындағы өзекті мәселелерді саралап талдау.</p> <p>Мазмұны Теориялық әдебиеттанудың дәстүрлі және жаңа парадигмалары. Қазіргі ғылымдағы проза, поэзия, драматургияның көркемдік сипатына тән өзгерістер. Қазіргі жанр әдеби табиғаты: жаңаша зерделеу. Жанрлар жүйесі. Интертекстуалдық: негізгі концепциялар. Әдеби сын жанрлары. Мифопоэтика және археопоэтика. Семиотика және нарратология.</p> <p>Құзыреттілігі: Теориялық білім тереңдейді.</p>	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
<p>1. . Классикалық зерттеулер: Көп томдық (Жалпы ред. Басқарған Қалижанұлы Б). Т.15: Қ.Жұмалиев, З.Қабдолов, З.Ахметов. Әдебиет теориясы.– Алматы: «Әдебиет Әлемі», 2013. - 412 б.</p> <p>2. Ривкин Д., Райан М. Әдебиет теориясы: антология. 1,2,3,4-том. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры, 2019. - 452 б.</p> <p>3. Негимов С .Таным мен пайым. Алматы: Арыс, 2009. -240 б.</p>		
10	Әдебиет және баспа ісі	
	<p>Мақсаты: қазіргі тарихи және мәдени процестің даму тенденцияларын түсіну және баспа ісі туралы білімдерді қалыптастыру.</p> <p>Мазмұны оқу әдебиеттерін басып шығару туралы ақпаратты талдау: жаһандық тенденциялар, жетекші баспагерлер, нарықтық жағдайлар; - оқу әдебиеттерін басып шығару мен редакциялаудың сандық әдістері мен әдістерін, әсіресе олардың мониторингін қолдану</p> <p>Құзыреттілігі: Кәсіби білімі тереңдейді.</p>	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
<p>1. Мильчин А.Э. Культура издания, или Как не надо и как надо делать книги: Практическое руководство. -М : Логос,2002.-224 с.</p> <p>2. Елеуенов Ш. Кітаптану негіздері, Алматы : Санат, 1997. -324 б.</p> <p>3. Мұқатаева Қ. Баспа ісіндегі стандарттар : оқу құралы – Алматы : Қазақ университеті,2012- 210 б.</p>		
Ұлттық әдебиет және жанр		
11	Қазіргі әдебиет жанрларының типологиясы	
	<p>Мақсаты: қазіргі әдебиеттің негізгі жанрларын, олардың қалыптасуы мен даму кезеңдерін саралау.</p> <p>Мазмұны: әлемдік әдеби процестің даму заңдылықтары; әдебиеттің жанрлық құрамының жаңаруы, қазіргі жазушылардың көркемдік ізденістері, әсіресе олардың дүниетанымы мен дүниетанымын түсіндіру, қазіргі әдебиет жанрларын жіктеу және жүйелеу принциптері қарастырылады.</p> <p>Құзыреттілігі: Зерттеу дағдыларын меңгереді.</p>	5

Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
1. Мұсаев А.М. Қазақ драматургиясы: оқу құралы. – Алматы: Эверо, 2018. – 180 б. 2. David Duff. Modern Genre Theory.- London: Routledge, 2000. – 304		
12	Қазақ әдебиетіндегі дәстүрлі ментальдік	
	Мақсаты: – қазіргі әдебиеттің ұлттық ерекшелігін, әдебиеттанудың даму тенденцияларын ашу Мазмұны: әдебиеттану ғылымындағы ментальдіктің ерекшеліктерін, қазақ әдебиетіндегі ұлттық ментальдіктің генезисі, эволюциясы және трансформациясы, қазіргі қазақ әдебиеттану ғылымындағы ментальдік, дәстүр мәселелеріне қатысты күрделі құбылыстар мен мәліметтерді қарастырады. Құзыреттілігі: нақты әдеби материалдарды бақылау барысында өзіндік жалпылау мен қорытындылар жасай біледі.	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі.		
1. Мұсаев А.М. Қазіргі қазақ әдебиеті: оқулық. - Алматы: Эверо,2019. – 284 б. 2. Ұлттық әдебиет және дәстүрлі ментальдік: (монография) / Д. Қамзабекұлы, Омарұлы Б., Шәріп А.; [жалпы ред. басқ.: С. Қирабаев, С. Қасқабасов] - Алматы : ARNA-B, 2013 . - 189 б.		
13	Қазіргі әдеби даму үрдісі.	
	Мақсаты: Қазіргі әдеби даму үрдісі, әдебиеттің бағыттары мен ағымдарын таныту. Көркем шығармалардың жанрлық құрамы. Рецептивті эстетика. Шынайы оқырман. Әдебиетті тарихи функционалды тұрғыдан үйрену. Өнердің элитарлы және элитарлы емес концепциясы. Құзыреттілігі: Зерттеу дағдыларын меңгереді.	Мазмұны: 5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі		
1. Қазіргі қазақ әдебиеті: даму үрдістері, есімдер мен оқиғалар: Ұжымдық монография (Орда Г.Ж. –жауапты редактор). – Алматы: «Print express», 2017. – 510 б. 2. Мұсаев А.М. Қазіргі қазақ әдебиеті: оқулық. - Алматы: Эверо,2019. – 284 б.		
14	Әдеби сын жанрлары	
	Мақсаты: Әдеби сын міндеттері. Мазмұны: Әдеби сыншы және жазушы. Әдеби сыншы және оқырман. Әдеби сын шығармаларының негізгі жанрлары. Әлемдік әдеби-эстетикалық ой-пікірлер. ХІХ ғасырдың аяғы мен ХХ ғасырдың басындағы қазақ баспасөзінің жай-күйі. Кеңес дәуіріндегі қазақ әдеби сыны. Тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ әдеби сынының бүгінгі жай күйі, өкілдері. Құзыреттілігі: Зерттеу дағдыларын меңгереді.	5
Пәннің әдебиетпен қамтамасыз етілуі		
1. Ысқақұлы Д. Әдеби сын тарихы, - Алматы: Таңбалы, 2012. - 580 б. 2. Асқарова А.Ш. Қазақ әдеби сыны. Теория, тарихи мәселелері және оны оқыту методикасы. – Алматы: Қазақ университеті. – 2019. – 209 б. 3. Ерғобек Қ. Сарасөз (Әдебиеттану, сын әлемі) Монография. - Алматы: ЖШС Қазақстан баспа үйі, 2013. – 572 б.		